

Ce ne spun și ce ascund paginile web ale universităților din România? Studiu asupra transparenței din universități

Societatea Academică din România și Alianța Națională a Organizațiilor Studențești din România au dat publicității un raport în care se arată gradul de transparență a 55 de universități din România, analizate în cadrul programului de cooperare elvețiano-român. „Într-o societate care se vrea a fi democratică, transparența și accesul la informație nu ar trebui restricționate, cu atât mai mult atunci când vorbim despre aceasta în contextul universităților din România. Marea majoritate a universităților nu fac public anumite documente, informații sau hotărâri ale structurilor de conducere, iar informațiile deja existente fie sunt greu de înțeles, fie sunt foarte ascunse, fapt care îngreunează automat accesul oricui la acestea”, se arată în raport.

România Curată vă prezintă integral raportul:

Au fost analizate site-urile tuturor celor 55 de universități de stat din România, ținându-se cont de 14 criterii de transparență și analizând prezența unor informații și documente pe care noi le considerăm relevante pentru orice instituție de învățământ superior care funcționează după principiile bunei guvernante:

1. Date de contact
2. Anunțuri pentru licitații și achiziții publice
3. Anunțuri pentru angajări și scoaterea la concurs a posturilor vacante
4. Anunțuri despre programe de mobilități pentru studenți
5. Declarații de avere și de interese
6. Rapoarte de activitate anuale
7. Detalii despre Comisia de etică și funcționarea acesteia
8. Organigrama și contactele angajaților universității
9. Existența Codului drepturilor și obligațiilor studentului (Statutul Studentului)
10. Lista cu taxele percepute de universitate
11. Carta universitară
12. Hotărârile structurilor de conducere (Senat universitar, Consiliu de Administrație)
13. Procesele verbale ale ședințelor structurilor de conducere
14. Rezultatele evaluărilor cadrelor didactice de către studenți

Topul transparenței universităților de stat din România

Nr crt. Universitate TOTAL

(max. 125)

1. Universitatea Politehnică Timișoara 94
2. Universitatea „Babes-Bolyai” din Cluj-Napoca 94
3. Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș 93
4. Universitatea din Craiova 91
5. Universitatea de Vest din Timișoara 90
6. Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava 88
7. Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași 86
8. Universitatea din Oradea 84
9. Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca 83
10. Universitatea „Transilvania” din Brașov 81
11. Universitatea „Valahia” din Târgoviște 79
12. Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” din Iași 76
13. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca 76
14. Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița 75
15. Universitatea Maritimă din Constanța 75
16. Universitatea din București 75
17. Universitatea „Ovidius” din Constanța 74
18. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad” din Iași 73
19. Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj – Napoca 73
20. Academia de Studii Economice din București 72
21. Universitatea din Petroșani 71
22. Academia de Muzică „Gheorghe Dima” din Cluj-Napoca 70
23. Universitatea „Petrol-Gaze” din Ploiești 69
24. Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București 67
25. Universitatea de Artă și Design din Cluj-Napoca 67
26. Universitatea de Medicină și Farmacie „Victor Babeș” din Timișoara 67
27. Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu 66
28. Universitatea „Petru Maior” din Târgu Mureș 65
29. Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu 64
30. Școala Națională de Studii Politice și Administrative 64
31. Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați 64
32. Universitate de Medicină și Farmacie „Carol Davila” București 63
33. Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad 62
34. Academia Navală „Mircea cel Bătrân” din Constanța 61
35. Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara 61
36. Universitatea Națională de Muzică din București 59
37. Academia Tehnică Militară din București 57

38. Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași 57
39. Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova 56
40. Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București 55
41. Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București 54
42. Universitatea Politehnică din București 54
43. Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău 52
44. Academia Forțelor Aeriene „Henri Coandă” din Brașov 49
45. Universitatea de Artă Teatrală din Târgu Mureș 47
46. Universitatea din Pitești 47
47. Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași 45
48. Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București 44
49. Universitatea Tehnică de Construcții din București 43
50. Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu 41
51. Academia Națională de Educație Fizică și Sport din București 39
52. Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București 38
53. Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia 35
54. Universitatea Națională de Arte din București 22
55. Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București 5

Topul general al criteriilor

Nr. crt. Criteriu de transparență Grad de respectare la nivel național

1. Date de contact 71,09%
2. Anunțuri pentru licitații și achiziții publice 29,64%
3. Anunțuri pentru angajări și scoaterea la concurs a posturilor vacante 75,82%
4. Anunțuri despre programe de mobilități pentru studenți 83,09%
5. Declarații de avere și de interese 56,55%
6. Rapoarte de activitate anuale 53,45%
7. Detalii despre Comisia de etică și funcționarea acesteia 52,36%
8. Organigrama și contactele angajaților universității 49,27%
9. Existența Codului drepturilor și obligațiilor studentului(Statutul Studentului) 38,18%
10. Lista cu taxele percepute de universitate 77,82%
11. Carta universitară 96,36%
12. Hotărârile structurilor de conducere (Senat universitar, Consiliu de Administrație) 36,91%
13. Procesele verbale ale ședințelor structurilor de conducere 1,09%
14. Rezultatele evaluărilor cadrelor didactice de către studenți 4,55%

1. Date de contact

Toate universitățile au date de contact publicate pe site, însă de cele mai multe ori acestea sunt generice, neexistând o persoană de contact menționată nominal care să poată răspunde la întrebări sau solicitări, fiind astfel îngreunată legătura dintre universitate și mediul extern.

2. Anunțuri pentru licitații și achiziții publice

23 de universități nu au nicio informație pe site despre achizițiile publice.

9 universități au doar informații generice despre procedurile de achiziție, fără a prezenta anunțuri concrete.

Doar 5 universități (Universitatea din Oradea, Universitatea „Babes-Bolyai” din Cluj-Napoca, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului „Regele Mihai I al României” din Timișoara, Universitatea Maritimă din Constanța, Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș) publică pe site și câștigătorii licitațiilor sau achizițiilor publice.

Majoritatea universităților publică pe site doar cererile de oferte, fără a mai anunța și cui i-a fost încredințată achiziția, astfel transparența utilizării fondurilor fiind profund viciată.

3. Anunțuri pentru angajări și scoaterea la concurs a posturilor vacante

6 universități (Universitatea Națională de Arte din București, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București, Academia Navală „Mircea cel Bătrân” din Constanța, Academia Națională de Educație Fizică și Sport din București, Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița) nu publică pe site nicio informație despre angajări sau concursurile pentru posturile vacante.

Mai mult de jumătate din universități publică pe site-ul propriu anunțuri legate de concursuri pentru posturi vacante sau alte locuri de muncă în cadrul universității permanent, în timp util astfel încât candidații să poată aplica pe acele posturi.

4. Anunțuri despre programe de mobilități pentru studenți

3 universități (Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București, Universitatea de Arte „George Enescu” din Iași) nu au pe site nicio informație despre mobilitățile pentru studenți.

Mai mult de trei sferturi dintre universități publică pe site anunțuri legate de granturi sau mobilități pentru studenți, iar acestea sunt afișate pe site din timp util pentru ca studenții să poată aplica.

5. Declarații de avere și de interese

11 universități nu au pe site postată nicio declarație de avere sau de interese, iar alte 3 universități au publicat pe site doar declarațiile de avere și de interese ale rectorilor, nu și a celorlalte persoane care ocupă funcții de conducere.

O treime dintre universități au publicat pe site declarațiile de avere și de interese ale tuturor persoanelor care ocupă funcții de conducere, actualizate la zi.

6. Rapoarte de activitate anuale

12 rectori ai universităților de stat din România nu au publicat pe site niciun raport anual în acest mandat.

Doar o treime dintre rectorii universităților de stat din România au publicat pe site rapoarte în fiecare an din perioada 2012-2015.

7. Detalii despre Comisia de etică și funcționarea acesteia

5 universități de stat din România (Universitatea Tehnică de Construcții din București, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București, Universitatea Națională de Apărare „Carol I” din București, Universitatea Tehnică din Cluj-

Napoca) nu au nicio informație pe site despre codul sau comisia de etică și deontologie profesională universitară.

Doar 7 universități (Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea „Ovidius” din Constanța, Universitatea din București, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova, Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița, Universitatea Politehnica Timișoara, Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș) au publicat pe site toate informațiile necesare la capitolul etică:

- Codul de etică și deontologie profesională universitară;
- Componența Comisiei de etică;
- Datele de contact ale Comisiei de etică;
- Regulamentul de funcționare al comisiei de etică;
- Rapoarte ale Comisiei de etică;
- Indicații clare despre cum se poate face o sesizare.

8. Organigrama și contactele angajaților universității

Marea majoritate a universităților publice pe site organigrama instituției, însă de cele mai multe ori găsim doar date de contact pentru conducerea universității (rector, prorectori, decani, directori de departamente), nu și datele de contact ale cadrelor didactice titulare.

9. Existența Codului drepturilor și obligațiilor studentului (Statutul Studentului)

Deși au trecut mai mult de 3 ani de la adoptarea Ordinului nr. 3666 din martie 2012 care aproba Codul drepturilor și obligațiilor studentului și obliga universitățile ca în termen de 60 de zile să adopte un astfel de Cod propriu, în prezent o treime dintre universitățile din stat din România nu au acest document publicat pe site.

10. Lista cu taxele percepute de universitate

Mai mult de trei sferturi dintre universitățile de stat din România publice pe site-ul propriu lista cu toate taxele percepute.

Totuși, 9 universități (Academia Forțelor Terestre „Nicolae Bălcescu” din Sibiu, Universitatea Tehnică de Construcții din București, Universitatea de Medicină și Farmacie din Craiova, Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București, Universitatea „Constantin Brâncuși” Târgu Jiu, Universitatea de Științe Agronomice și Medicină Veterinară din București, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza” din București, Universitatea din Pitești, Universitate de Medicină și Farmacie „Carol Davila” București) nu au nicio informație despre taxe pe site, iar alte 4 universități (Universitatea Națională de Muzică din București, Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică „Ion Luca Caragiale” din București, Universitatea „Ovidius” din Constanța) publică aceste date incomplet.

11. Carta universitară

Doar 2 universități de stat din România (Academia Națională de Informații „Mihai Viteazul” din București, Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad) nu oferă acces pe site-ul propriu la carta universitară – cel mai important document pe care îl are o universitate.

12. Hotărârile structurilor de conducere (Senat universitar, Consiliu de Administrație)

Aproape jumătate dintre universitățile de stat din România nu publică pe site-ul propriu hotărârile pe

care le iau structurile lor de conducere (Senatul universitar și Consiliul de Administrație).

Doar 7 universități (Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj – Napoca, Universitatea „Transilvania” din Brașov, Universitatea din Craiova, Universitatea din Oradea, Universitatea „Valahia” din Târgoviște, Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară din Cluj-Napoca) publică pe site-urile proprii hotărârile structurilor de conducere (Consiliu de Administrație, Senat universitar) împreună cu anexele acestora – adică partea cea mai importantă a unei hotărâri – documentele aprobate.

13. Procesele verbale ale ședințelor structurilor de conducere

Nicio universitate de stat nu publică pe site-ul propriu procesele verbale sau înregistrările ședințelor structurilor de conducere, lucru care pune sub semnul întrebării transparența de care dau acestea dovadă în procesul decizional.

Doar Universitatea din Pitești publică anumite extrase din procesele verbale ale ședințelor acestor structuri (mai detaliate decât niște simple hotărâri, dar totuși, încă destul de generice).

14. Rezultatele evaluărilor cadrelor didactice de către studenți

Doar 5 universități (Universitatea de Vest din Timișoara, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj – Napoca, Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava, Universitatea de Medicină și Farmacie din Târgu Mureș, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași) publică pe site-urile proprii rezultatele evaluărilor cadrelor didactice de către studenți, sub formă de sinteză (unele dintre ele includ aceste rezultate în Rapoartele anuale de evaluare a calității).

Nicio universitate nu publică aceste rezultate individual, pentru fiecare cadru didactic în parte.

Astfel, mare parte dintre studenții din România nu au nicio cunoștință despre rezultatele și efectele evaluărilor pe care ei le fac.

Concluzionând aceste rezultate, putem observa că foarte multe dintre universități nu respectă aceste criterii de transparență, îngreunând astfel accesul la informațiile de interes public. Nu putem trece cu vederea procentul infirm al universităților care au publicat Statutul Studentului pe site-urile proprii, rezultatele evaluării cadrelor didactice sau hotărârile structurilor de conducere, printre cele mai importante criterii urmărite în acest raport și care nu sunt respectate de cel puțin trei sferturi dintre universități.